

ACC. N.R. M. 7789: 1-7

Landskap: Småland.

Upptecknat av: Carl Wikberg

Härad: Elfvärdsinge.

Adress: Furåkra, nr Kräkswän.

Socken: Ålgö.

Berättat av: Susanna Orlandtsdotter,

Uppteckningsår: 1947.

Född år 1800 i Ålgö socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ämne: Kyrkostyrelser.

Fr. f. l. nr. 5; 1941.

(Landsmåls- och Folkminnesarkivets
Kartfrågelista nr 53.)

Vol: 2.

Sidor: 1-7.

Skriv endast på denna sida!

1.)
Till kyrkasägnen kan även följande delvis historiska sägen berättas. Sam b.a. är berättad av min f.d. mormor. Vid Högshults gamla, i v. 1. beskrivna kyrka var klöckstap. ob. men den saknade klöckor till tiden närmast efter "Röddpestens" (Sjögärdö dödens) framfart i v. 1. d. Mellå omkring 1350. Högshultsborna hade dittills varit all för fattiga att kunna inköpa klöckor. Men eftersom många, som hade "sölver" doga utan arvingar, så blev det medel att inköpa en klöcka om cirka 400 kilos vikt. Klöckan har gagnats, som Lillklöcka till 1917. då nuvarande kyrkas storklöcka fick bli Lillklöcka.

2.)

ACC. N:R. M. 7789:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ka efter inköp av en ny, väldig
storklocka från firman Olsson,
Ustad. Den klocka, som gäts
straxt efter Sigerdöden blev spräckt
och angäts 170 3. av "Mäster Peter
Green" och var Carl Poppes man-
skiffer salunda. "Carolus XII. Kloc-
kan skall åter insättas i tornet,
så det blir 3. s. h. Obs! Men nu till
sagen om den klocka, som varit
tid "Drakagods." Som sagt, vi ha-
de blott en klocka i Råghult till
tiden vid Gustav Wasas regering.
Så skaffade sig Råghultsboar-
na en stor klocka och insatte i
stapeln, så det varit 6. Men Gut:
Wasa hade råkat i skuld till
Lubäckarna och för att få peng-

3.)

ACC. N:R. M. 7789:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ar till skuldens betalande, så ville
Hansa hava en kyrkklocka från var-
je kyrka Landet runt, Obs! Men
de kyrkor, som blott ägde en kloc-
ka kunde få lösa den med peng-
ar hos kammaren till halva vär-
det. Slghultsböarna hade just i des-
sa dagar insatt sin nyförvär-
vade Storklocka. Sannliga socken-
bor tyckte att man ärligt "Fri-
kets nöd borde lösa klockor-
na helt med pengar, men så
tyckte intet Prästen och de öfri-
ga "sockenparnarna." Prästen
med deras hjälp spridde ut det
ryktet att man oförsiktig nog
ringt i klockan innan han balt
"Söpt" (troligen vigd till kumplet.) Detta

4.)

ACC. N:R. M. 7789:4.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

hade till följd att Gäddor och proll
pråpöjande natt spula bort klackan
ty dam kände ej höra skällan från
den stora, vita, kau. (Vita kau = Kyrtan)
Folket, som den tiden vora gruv-
ligt vidskepliga, trode att hå var,
och inget var att göra åt saken.
Men det var så, att Prästen och
sockenpamparna tyckte det kun-
de vara bra om dam hos "Inäl-
gärse" (Gustav Wasa) blott kunde på
lösa lilla klackan till halva prå
värde, så på natten hade dam
tagit ner den nya klackan och
gämt den i den närbelägna Åga-
sjön vid en liten ö nära land,
och ön hette och heter "Termeö". Prä-
sten och hans medjälpare daga am-

ACC. N:R. M. 7789:5.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5.)
sider. Minst 100. år efter bemäl-
da händelse kom till läroende
Prästev i Sjöhult en "Klok Häring"
som bodde i Blamtorpet Nordost
om Sjögasjö. Han sade att han
visste var klockan varit gömd,
som "Gättar och troll" troddes hava
bortstulit. Prästev sporde, "Hur
kan I veta det?" Sen "Kloka" svar-
de; "När vi ringa i den kvarva-
rande klockan, så sjunger
han denna klagosång i Sjöga-
sjö vid Ternedä där ligger min
syster begravd." Man sökte vid
än, men fann ingen klocka. Så
frågade man åter den "Kloka hä-
ringen" om råd. Han sade, "Skaf-
fen öder ett par Twillingoxar, samt

6.)
ACC. N:R. M. 7789 : 6.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

aldrig druckit vattenblandad
mjölk, så länge som föddes upp.
Okarna anskaffades, osv. Men det
var så att som "druckit vatten-
blandad mjölk," därför misslyc-
kades som att rycka klackan
ur "Drakens" våld! Prästen infann
sig i mänskud och folk tillika
med barnen; men ingen fick
säga ett ord eller se tillbaka.
När man kommit fram med
twillingoxarna, så upptäcktes
fort klackan och man köpp-
lade post järnkedjor i den
och så till de okade å last
varande oxarna. Men just
som klackan lyftes ädes
vaktet kom prästen att se

ACC. N:R. M. 7789:7.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

rig tillbaka, och han tyckte då
att hela prostgården stod i lå-
gor; vad han såg sade "Gud nå-
de oss, hela prostgården brinner."
Så ryktes en svart hand med
kloliknande fingrar haka
loss järnkedjan från kloc-
kan, och en röst hördes ur ent-
net säga, "Gissa, som brukar
vattenblandad mjölk döva-
ger opp mej." Klokan försvann
i djupet och har aldrig sen
då varit sedd. Enligt fädernas
tro, så hade Prästen behållit hans
medjälpare, som gämt klokan
efter döden blivit förvandlad
till r.k. "Drakas", som all fram-
gent behålla klokan. —